

Oikeusministeriö

Oikeusministeriön lausuntopyyntö 1.2.2021; VN/12187/2020

Lausunto maksuvälinepetosdirektiivin täytäntöönpanosta

Oikeusministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa maksuvälinepetosdirektiivin täytäntöönpanoa valmistelleen työryhmän mietinnöstä. Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi rikoslakia. Rikoslain maksuvälinerikoksia koskevia säännöksiä maksuvälinepetoksesta, törkeästä maksuvälinepetoksesta, maksuvälinepetoksen valmistelusta, maksuvälinepetoksen valmistelusta, maksuvälineen määritelmästä ja oikeushenkilön rangaistusvastuusta ehdotetaan muutettavaksi. Samalla lakiin ehdotetaan lisättäväksi uudet säännökset maksuvälinerikoksesta, törkeästä maksuvälinerikoksesta ja lievistä maksuvälinerikoksesta.

Sisäministeriön poliisiosasto lausuu asiasta seuraavaa: Poliisiosaston edustaja on osallistunut työryhmän mietinnön valmisteluun.

Työryhmä on päätenyt esittämään direktiivin täytäntöönpanon kannalta vain välttämättömät muutosehdotukset. Valmistelu noudattaa tältä osin lakivaliokunnan linjauksia.

Mietinnössä on päädytty ehdottamaan lisättäväksi rikoslain 37 luvun maksuvälineisiin sovellettavat erityissäännökset. Poliisiosaston näkemyksen mukaan ehdotettu lähestymistapa vaikuttaa perustellulta.

Rikoslain muutoksen myötä rikoslain 37 luvussa maksuvälineen käytöstä säädetäisiin maksuvälinepetoksena ja muista maksuvälineisiin liittyvistä teoista maksuvälinerikoksena. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi 12 §:n 1 momentin 1 kohta siten, että maksuvälinerikoksena rangaistaisiin maksuvälineen anastaminen. Kyseessä olisi maksuvälineitä koskeva erityissäännös, joka syrjäyttäisi käytännössä rikoslain 28 luvun 1 §:n varkaussäännöksen soveltamisen.

Direktiivin veloitteiden myötä rikoslain 37 luvun 15 §:n määritelmä säännökseen ehdottaa lisättäväksi virtuaalivaluutta ja sähköinen raha. Näiden määritelmien voidaan katsoa tuovan selkeyttä nykytilaan. Varsinainen sääntely on kuitenkin tarkoitus olla välineneutraaleja.

Mietinnössä on huomioitu direktiivin vaatimukset rangaistusmaksimeista ja siten törkeän maksuvälinepetoksen ja törkeän maksuvälinerikoksen

Lausunto

SM216582

24.02.2021

00.02.04

SMDno-2021-244

enimmäisrangaistukset olisivat ehdotuksen mukaan enintään viisi vuotta vankeutta.

Maksuvälineen anastamisen säätäminen rangaistavaksi maksuvälinerikoksena mahdollistaisi kahden vuoden enimmäisrangaistuksen vuoksi laajemmat pakkokeinolain tutkintakeinot kuin mikä nykyisin on mahdollista, kun vastaavat teot tulisivat rangaistaviksi varkautena. Samoin väärennysaineiston hallussapidon sijasta vastaisuudessa maksuvälinepetoksen valmisteluna rangaistaviin tekoihin soveltuisivat kahden vuoden enimmäisrangaistuksen vuoksi nykyistä laajemmat mietinnön jaksossa 2.2 luetellut tutkintakeinot. Poliisiosasto kannattaa ehdotuksia, sillä ne parantaisivat esitutkintaviranomaisten toimintaedellytyksiä rikosten tutkinnassa.

Poliisitoiminnalle esitetyistä muutoksista ei arvioida koituvan lisäkustannuksia. Poliisiosasto pitää mietinnössä esitettyjä asioita kannatettavana.

Poliisijohtaja

Stefan Gerkman

Lainsäädäntöneuvos

Tiina Ferm

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.
Sisäministeriö 24.02.2021 klo 08:53. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Oikeusministeriö

Tiedoksi

Kauko Aaltomaa
poliisiosaston virkaposti